

KOLOSSERBREVET:

Et evangelium basert på åpenbaring av en hemmelighet gitt til Paulus

Av Jan Lilleby

KAPITTEL 1

Kolosserbrevet ble skrevet omtrent samtidig som Efeserbrevet omkring år 62-63 e. Kr.

I disse brevene får vi *hele troslæren* som menigheten i vår tid er bygget på.

Det er læren i disse brevene – og her skal vi se på første kapittel i Kolosserne – som Paulus og hans medarbeidere førte i skrift og tale, mange år før man kunne kjøpe og lese de fire evangelier, Matteus, Markus, Lukas og Johannes. Matteus ble gitt ut i år 80, Markus i 82-83, Lukas strides det om – men en mener at år 62 kunne være det tidligste, men år 73 (etter Israels ødeleggelse) som mer sannsynlig. Og Johannes omkring 90-92.

BILDE: Lille Asia slik det var på Paulus sin tid, engelsk tekst, men håper det går bra. I vår tid er dette Tyrkia.

Da Paulus således forkynte og grunnfestet dette såkalte *frie nådeevangeliet* – så hadde altså ingen lest om Jesu liv og virke her på jord, og heller ikke om de tolv apostlers virke. Ingen kjente til 'Misjonsbefalingen' i Matt. 28! Vel, unntatt de av de tolv som ennå var i live. Lukas, som skrev Apostelgjerningene, har nok gitt Paulus en god del muntlig info vedrørende Jesu liv og gjerning, om hva han sa og gjorde - det er jo helt logisk. Men så vidt man vet så fantes ingen skriftlig historikk før de fire evangelier.

Paulus sin lære var dominerende, ja *bortimot enerådende* i hele tiden fra omkring år 62-63 og til hans død. Enkelte teologer/historikere har prøvd å tidfeste denne til omkring år 66-67 – og katolske legender vil ha det til at Paulus antakelig ble henrettet i Rom og ikke døde en naturlig død. Men det finnes ingen Bibel beviser/dokumenter som har noe om Paulus sin bortgang.

Det ble jo, som historien jo beviser, de såkalte kirkefedrene, siden fulgt opp av den katolske kirken, som begynte å bruke de *fire evangeliene* som basis for mye av deres troslære. Kirkefedrene førte en helt utrolig lovisk lære basert på gjerninger for å oppnå frelse – ganske fjernt fra Paulus sitt nådebudskap. De overså det faktum at de fire evangelier kun var bibel-historikk og aldri noen tiltenkt troslære ment for menigheten. De fire taler bare om Israels anliggende og Guds oppgjør med denne ulydige nasjon idet de nektet å ta imot Jesus Messias, og dermed forårsaket å bli ødelagt av Guds hærer, Romerne (ref. Matt. 22, 7). De ble knust og spredt i verden i år 70 e. Kr.

Jeg ønsker bare å gi en liten bakgrunn, slik at vi forstår at det er Efeserbrevet og Kolosserbrevet som er menighetens troslære, og overhodet ingenting fra de fire evangelier.

Kolosserne 1 er meget klargjørende, og det er slik formulert at vi ser at intet er bygget på Mose lov eller noen form for jødiske forskrifter, eller Den nye Pakt. Det har en helt fri frelses-struktur, og vi hedninger kan ta imot denne *frelse ved tro* uten å utføre visse pålagte rituelle lovgjerninger og annet.

Vers 1-5 hører naturlig sammen:

«Paulus, ved Guds vilje Kristi Jesu apostel, og vår bror Timoteus – 2: til de hellige og troende brødre i Kristus i Kolossæ: Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far! 3: Vi takker alltid Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, når vi ber for dere. 4: For vi har hørt om deres tro på Kristus Jesus og om den kjærlighet dere har til alle de hellige, 5: på grunn av det håp som ligger ferdig for dere i himmelen. Dette håp har dere alt hørt om gjennom sannhetens ord, evangeliet.»

Både i Efeserne og i Kolosserne finner vi et spesielt uttrykk som *ikke* finnes brukt i andre NT skriv. Og det er uttrykket *'himmelen'* – basert på det greske ord *epiuranos*. Som betyr *'Himmelen over himlene'* – og henspiller på der nå Kristus er ved sin Faders, Gud den Allmektiges høyre hånd.

Ikke i noen av de fire evangelier finnes dette uttrykket. Der nevnes eksempelvis bare uttrykket *'Himlenes rike'* eller *'Guds rike'* (engelsk: Kingdom of God) – som ikke betyr himmelen der oppe hos Gud, men *det jordiske lovte tusenårige kongeriket i Israel*. Det er dette jordiske kongerike som er Israels framtidige frelseshåp (Dan. 2, 44; Åp. 20, 4; Apg. 1, 6).

Men menighetens frelseshåp i hht. Paulus sitt frie nådeevangelium er himmelen over himlene, der oppe hos

Kristus.□□

Versene 1-5□□ ovenfor åpner jo med en omtale av apostelens takkebønner for den virksomhet man har hørt om hva gjelder menigheten i Kolossæ – og roser dem og oppmuntrer dem for at de har slik tro og kjærlighet□□ *til alle de hellige.*□□ Legg merke til at Paulus her påpeker at drivkraften bak,□□ ikke minst er på grunn av det HÅP som besjeler kolosserne, håpet om□□ den frelsen som allerede venter på dem der oppe i himmelen – og som de fikk høre gjennom Paulus sin forkynnelse, åpenbaringen av det□□ *frie nådeevangeliet.*

Uttrykket□□ *'alle de hellige'*□□ -□□ avklarer en inn sneket misforståelse i kristenheten, som selv om denne ikke blir bevisst framholdt som noen konkret lære, kan forlede troende til å tenke at de selv er en slags 'annen-klasses' troende.

Ikke minst Den katolske Kirken gjennom historien, har underbygget denne misforståelsen ved sin bruk av rituelle effekter: Lange side prestekjortler, høye huer (hatter), septre med kors, røkelse, kirkebygninger som ruver til□

værs,□□ utnevning av visse avdøde troende som opphøyde helgener,□□ og selve liturgien – der en finner presten stående innfor altertavlen for å illustrere at han står innfor Guds åsyn, på vegne av menighets-forsamlingen og dermed fremstår som mellom-mann for de troende.□□ Dessverre maktet jo ikke Luther å reformere vekk dette□□ *opprinnelige katolske vesen*, og derfor□□ har lutherdommen slitt og slept på den samme type 'Hellighets stempel' som pavekirken.□□

Slik er det jo man finner det jødiske presteskapet i Bibelen, der de jo var utvalgt av Gud (yppersteprestene) til å komme inn i Det aller Helligste på årlig basis. Man har kopiert dette□□ i en ytre form,□□ uten å tenke igjennom effekten dette har gitt utad i kristenheten.

Det har forledet den jevne troende (men ikke i alle trossamfunn) at prester og menighetsledere, pastorer □□ og andre – ja, de er□□ *virkelig hellige menn.*□□

Man har kanskje uten og□□ bestemt□□ å□□ ha villet det, bidratt til å skape et 'Dem' og et 'Oss' i dette bildet.□□ Overdriver jeg nå? Neppe, ikke hvis du tar litt tid til å ransake og tenke deg om i denne saken.

Jeg husker en pussig□□ hendelse for mange år siden som sier litt om dette. Da var jeg en ganske fersk kristen troende ungdom. Og et□□ av de mange bibelbegrepene som en husker godt var da ikke minst hva Jesus lærte om sine motstandere, fariseerne. Han stemplet dem jo på forskjellige vis. Spesielt berørte hendelsen meg hva gjelder det Jesus sa om fariseernes æresyke:□□ *Dere som søker etter de øverste setene ved gjestebudene, dere som kler dere i side kapper og søker å bli hilst□□ og gjort ære på□□ av folk på torvene, vé dere,□□ kalkede graver□□ som folk går omkring på -□*

utvendig fagre å se til, men innvendig fulle av dødning□ ben og all urenheter.... osv.□□ Så en dag, da jeg tilfeldigvis befant meg på torvet i min hjemby, så kom domprosten (en velkjent og respektert mann i byen) gående over torvet, bare noen få meter foran meg. Han hadde så vidt jeg kan huske en

sort støvfrakk utenpå som var sid, og jeg skimtet noe av den karakteristiske presteskjorten under jakken hans. Og folk hilste ærbødig på ham og bukket, og han bukket tilbake og smilte mens han gikk videre. Da husker jeg at jeg måtte innrømme for meg selv, ja – Jesus traff virkelig blink med sine fariseer-advarsler!

Javel, litt naivt av meg – men husk jeg var jo ny på veien og ikke ennå så veldig inni Bibelen. Denne presten skal ha til sitt forsvar, at *han jo trodde på Jesus*. Men det gjorde jo ikke fariseerne. Men allikevel: Dette illustrerte i allfall for meg nettopp dette *misforståtte begrepet om 'Hellighet'*. Der man uheldigvis har tenkt at visse troende sitter 'høyere opp' i rang og anseelse enn bare en 'vanlig kristen'.

Men dermed finner vi så Paulus sine skriv, særlig Efeserne og Kolosserne, der ALLE troende kristne er HELLIGE – altså på lik basis innfor Gud. Og dette er den bibelsannhet som gjelder i hele tiden der nådeevangeliet etter Paulus er det eneste gyldige læregrunnlag for troen. Alle troende kristne er faktisk *hellige innfor Gud – altså hundre prosent godtatt av Gud og å betrakte som hundre prosent rettferdige og frelst, og uten noen form for synd som den troende skulle bli lastet for!*

Begrepet om 'Hellighet' er betegnelse for å ha blitt *tatt til side* av Gud, innviet til Gud, ivaretatt av Gud og har Gud som sin virkelige Far. Og når et menneske kommer til tro på Jesus Kristus i hht. Paulus sitt frie nådeevangelium, da er man blitt *helliget av Gud og Kristus* med øyeblikkelig virkning.

På den annen side, jeg vil jo ikke at dette så skal snus på hodet og gjøre at kristne ledere skal 'jekkes ned et hakk' – langt ifra. Jeg bare taler om en *likhet innfor Gud* i troen. En helt annen sak er jo at man må jo ha ledere i kristen virksomhet, troende som holder flokken sammen og gjør at det blir et fint samspill i å fremme nådeevangeliet. Dette må man ikke glemme!

Versene 6-12 hører sammen:

«For også til dere er evangeliet kommet, som det er i hele verden, og det bærer frukt og det vokser. Slik er det også hos dere, helt fra den dag dere fikk høre det og lære å kjenne Guds nåde i sannhet. 7: Slik har dere også fått lære det av vår kjære medtjener Epafros, som er en trofast Kristi tjener for dere. 8: Han har også fortalt oss om deres kjærlighet i Ånden. 9: Derfor har vi heller ikke holdt opp med å be for dere, like fra den dag da vi fikk høre om det. Vi ber om at dere må fylles med kunnskap om Guds vilje i all åndelig visdom og forstand, 10: så dere kan vandre verdig for Herren, til behag for Ham i alle ting, ved at dere bærer frukt og vokser i all god gjerning gjennom kunnskapen om Gud, 11: og blir styrket med all kraft etter hans herlighets makt, så dere kan ha all utholdenhet og tålmodighet. 12: Med glede kan dere da takke Faderen, som gjorde dere skikket til å få del i de helliges arv i lyset.»

Paulus henviser her til at det frie nådeevangeliet både kom til kolosserne, men ikke minst i HELE VERDEN – det vil si, *den tids siviliserte verden* som i hovedsak var Romerriket. Vit at evangeliet ikke kom til oss oppe i Norden, før omkring år 997, da det er funnet skrifter på Island som bekrefter dette. Det var evangeliet slik man da hadde det innen katolisismen, vel og merke. Så uttrykket 'Hele verden' er nok hovedsakelig det som var Romerriket. Paulus snakker ikke om 'De fire Evangelier' – Matteus, Markus, Lukas og Johannes. Nei, det er bare *ett bestemt evangelium* som gjaldt og som ble forkynt og lært om: Det frie nådeevangelium etter den åpenbaring Gud gav Paulus, et budskap som før hadde vært skjult i Gud i alle tider, men ble gitt til Paulus like etter frigivelsen innfor Nero i 62-63 e. Kr.

I Apg. 28, 28 profeterte Paulus at evangeliet skulle bli mottatt i hedning verdenen, i *motsetning* til det som var tilfelle med jødene og Israel, som forkastet Kristus.

Så Paulus dominerte i den tidlige kristenheten ved forkynnelsen av det frie nådeevangeliet slik det framstilles i Efeserne/Kolosserne, mange år før de historiske nedtegnelsene til Matteus, Markus, Lukas og Johannes var blitt utgitt og gjort tilgjengelige for allmuen, slik jeg alt har påpekt ovenfor.

Men i vår tid har det lenge vært slik at det har vært de fire evangelier som blir brukt som preken-underlag i trossamfunnenes møter. Paulus og hans brever brukes vel mest som grunnlag i bibeltimer og ikke nødvendigvis åpne møter.

Men her er det store variasjoner i bruken av Bibelen. Mitt poeng er: Man skal IKKE I DET HELE TATT bruke historiske skriv slik som eksempelvis de fire evangelier, som underlag for prekener om frelse ved tro på Kristus. Man skal bruke Paulus sin troslære, og den finnes bare i Efeserne og Kolosserne.

Dette er en skjevhet som burde opphøre. Vi må legge topp-prioritet på Paulus sitt nådeevangelium, som jo var opphavet til tidshusholdningen med menigheten, der evangeliet er til hele verden fritt (Ef. 3, 1-9).

Men budskapet om Kongeriket til Israel var det som fylte de tolv apostlers virke, og basert på de fire evangelier, ut fra hva Jesus hadde lært de tolv om. Paulus sitt nådeevangelium kom til omkring 62-63 e. Kr. – etter at *Apostelgjerningene var lukket*.

Paulus sendte Epafras til å følge opp undervisningen i Kolosser-menigheten slik han skrev. *Slik har dere også FÅTT LÆRE DET*, skrev Paulus. Meget konkret og i bestemt en-talls form. Bare ETT ENESTE EVANGELIUM var gyldig troslære, nemlig det frie nådeevangelium som finnes i Efeserbrevet og Kolosserbrevet. Paulus refererer ALDRI noen gang til de fire evangelier – ganske enkelt fordi de ennå ikke var skrevet. Men om de hadde vært skrevet, så ville Paulus påpekt at disse ikke var noen troslære til menigheten. Historikk og troslære er ikke det samme. Jeg

snakker ikke om dette at man i mange kristne sammenhenger fletter inn noe bibelhistorikk fra de fire evangelier og slikt, men dette at predikanter taler om frelse ved tro på Jesus, og nesten eksklusivt kommer med sitater fra de fire evangelier, og ikke vet at det er himmelvid forskjell på hva de tolv lærte og hva Paulus lærte, etter at Israel var falt i år 62-63.

Når så Paulus kommer inn på forbønn for kolosser-menigheten, så finner vi intet om han eventuelt ...ber om at alle syke må bli mirakuløst helbredet, at alle må bli døpt i Ånden og tale i tunger og profetier, og lignende...nei, han ber om at de MÅ BLI STYRKET i deres kunnskap med all åndelig visdom og forstand...og får vokse i all god gjerning i kunnskapen om Gud. Og – legger han til – bli styrket med tålmodighet og utholdenhet.

Nåde-gaver og mirakler hørte bare den forkynnelsen til som var til Israel om Kongeriket, i tiden med Apostelgjerningene, men opphørte helt og holdent da Israel falt ifra Gud mens Paulus var i Rom i årene 60-63. Slik forkynnelser ble stoppet, og i stedet kom Paulus med det frie nådeevangeliet, og som intet har å gjøre med det som ble forkynt i aposteltiden.

Vers 12 følger opp dette med at de troende er frelst og er blitt helliget for Herren ved troen, og som gjorde dem skikket til å få del i DE HELLIGES ARVELODD I LYSET. (Som her er den himmel-frelsen som menigheten har som håp).

Versene 13 – 20 hører naturlig sammen:

«Han er den som fridde oss ut av mørkets makt og satte oss over i sin elskede Sønns rike. 14: I ham har vi forløsningen, syndenes forlatelse. 15: Han er et bilde av den usynlige Gud, den førstefødte framfor enhver skapning. 16: For i ham er alt blitt skapt, i himmelen og på jorden,, det synlige og det usynlige, enten det er troner eller herredømmer eller makter eller myndigheter. Alt er skapt ved ham og til ham. 17: Han er før alle ting, og alt består ved ham. 18: Og han er hodet for legemet, som er menigheten. Han er opphavet, den førstefødte av de døde, for at han i alt skal være den fremste. 19: For det var Guds vilje å la hele sin fylde ta bolig i ham, 20: og ved ham forlike alle ting med seg selv da han gjorde fred ved blodet på hans kors, - ved ham, enten det er de som er på jorden, eller de som er i himlene.»

I disse syv versene maktet Paulus å fortelle et epos – en gigantisk maktfull innгриpen utført av Gud, til frelse for enhver som tror Kristus. Alle de troende er allerede ved troen satt over i Guds Sønns rike, det som altså er i himlene over himlene (gresk: Epiuranos). Vi HAR ALLEREDE fått syndenes forlatelse. Du slipper å komme innfor presten eller pastoren og bekjenne ukentlig eller månedlig, for å forbli en frelst troende kristen. Vi er frelst i fortid, nåtid og all framtid. Ved Jesu død på korset har alle troende fått alle deres synder forlatt og strøket ut. De finnes ikke lenger!

I versene 15-20 beskriver Paulus for oss hvilken *opphøyd makt og autoritet og skaperkraft Jesus Kristus har.* Og legger også til, at Kristus VAR FØR ALLE TING – altså han er ikke skapt, men hadde et *evigvarende alltid-eksisterende liv* i det himmelske FØR han kom ned til jorden i et menneskes skikkelse født av jomfru Maria.

Nå er Jesus Hodet for legemet, som er menigheten. Og han er jo sitt legemes frelser sier Paulus et annet sted.

Og i vers 20 leste vi at det var *på korset* at Gud i Kristus forsonet seg med og frelste den troende. Jesus betalte dyrt for at vi skulle gå helt fri.

Nå venter vi troende på selve sluttfrelsen, den som Paulus kaller for *'Forløsningens dag'* i Ef. 4, 30. Dagen da menigheten tas inn i himmelen.

Så kjære lesere og troende, vi tenker ikke lenger på Jesus som den plagete forfulgte og tilslutt korsfestede mannen vi ser oppteignet i de fire evangelier. Nei, vi er slike som har fått levert oss Paulus sitt nådeevangelium, det frie internasjonale evangelium, og en *Jesus som nå ikke lenger blir plaget og pint* for oss menneskers skyld, men en som er i det himmelske og i en uovertruffen maktposisjon og opphøyd Herre og Mester ved sin Fars side – en som holder hele universet oppe og styrer alle ting, og har alle makter og herrevelder underlagt seg.

Vi har en overmektig *kraftfull Herre*, og ikke en liten stakkar som trygler mennesker om sympati. Det er *Paulus sin Jesus* vi er blitt introdusert for, en som Paulus fikk se og høre fra i det himmelske og ikke på jorden. Paulus remser ikke opp Jesu jordiske liv og alle helbredelsene han utførte, nei, han peker hen til en *mektig universets Herre og sjef.* Han skal *dømme verden* og styre den med sin jernstav, sa profetene. Dette skal skje når han gjenoppretter Israel tilbake til seg, og de alle blir hans lydige tjenere. Det vil skje etter at en stor trengselstid har herjet i Israel i 7 år, slik en kan lese i Åpenbaringen. Dette skjer etter at menigheten er tatt opp til Gud.

Versene 21 – 23 hører sammen:

«Også dere, som før var fremmede og fiender av sinnelag, i deres onde gjerninger, 22: har Gud nå forlikt med seg selv ved hans kjøds legeme ved døden, for å stille dere fram hellige og ulastelige og ustraffelige for sitt åsyn, 23: om dere bare blir ved i troen, grunnfestet og faste, og ikke lar dere rokke fra det håp som evangeliet gir. Og evangeliet har dere hørt, det er blitt forkynt for hver skapning under himmelen, og for det er jeg, Paulus, blitt tjener.»

Legg nå merke til at Paulus igjen pukker på **frelsens fakta** – at Gud altså VIRKELIG HAR FORLIKT med seg selv (ved troen) slike som kolosserne, som Paulus betegnet som fremmede og fiender av sinnelag i sine onde gjerninger. Og det er typisk for Paulus at han gjentar og gjentar og atter igjen pukker på frelsens erke-sannheter. Og slik understreker viktigheten av å vite om dette og dermed også forstå at vi må *også være vedholdende* i troen. Vi er for

alltid frelst dersom vi for alltid holder fast ved troen!
Jesu død på korset tilregnes oss, slik at vi anses som helt skyldfrie og ulastelige og ustraffelige. Dette fordi vi tror på det frie nådeevangeliet som ble åpenbart og betrodd Paulus for oss, og som han deretter sørget for å få kunngjort i hele verden – for hver skapning under himmelen, slik han skrev det.

Og – igjen minner jeg da leseren på – at Paulus snakker ikke om et hvilket som helst evangelium, men bare det som han fikk åpenbart ut fra at det tidligere hadde vært en hemmelighet i Gud. Intet av dette nådeevangeliet finner vi nevnt i noen av de fire evangelier. Paulus forkynte ut fra sitt ene evangelium den frie nådefrelsen flere år før noen kunne lese Matteus, Markus, Lukas og Johannes sine evangelier – som ikke egentlig er 'evangelier', men bare historiske skrifter. De er ubrukelige som troslære for menigheten, ja – jeg gjentar og gjentar jeg også, og har Paulus som læreforbilde i så måte!

Særlig vers 23 gir oss fast bevis på at det jeg sa om Paulus, som en som dominerte kristenheten allerede før de fire evangelier var kommet ut – det er virkelig sant og ingen overdrivelse.

Det gjør ikke de tolv apostler mindreverdige eller ubetydelige. Nei, det bare viser at de tolv IKKE drev forkynnelse av Paulus sitt åpenbarte frie nådeevangelium; de forkynte bare evangeliet om det jordiske tusenårige Guds Kongerike i Israel der Jesus skal være deres konge.

Denne virksomheten ble stoppet av Gud idet Israel falt ifra som Guds nasjon, og ble satt ned til og bare være én blant alle andre nasjoner, slik Paulus påpeker i Ef. 2, 14-15.

Versene 24 – 29 utgjør avslutningen av kapittel 1:

«Nå gleder jeg meg over mine lidelser for dere. Det som ennå mangler i Kristus-lidelser, det utfyller jeg på mitt eget kjød, for hans legeme, som er menigheten. 25: For den er jeg blitt en tjener i kraft av det forvalteroppdrag Gud har gitt meg for dere: å fullføre Guds ord. 26: Denne hemmelighet har vært skjult fra evighet av og gjennom alle slekter, nå er den blitt åpenbart for hans hellige. 27: For dem ville Gud kunngjøre hvor rik på herlighet denne hemmelighet er blant hedningefolkene, det er Kristus i dere, håpet om herlighet. 28: Og ham forkynner vi, idet vi formaner hvert menneske og lærer hvert menneske med all visdom, for å framstille hvert menneske fullkomment i Kristus. 29: For dette er det jeg arbeider, idet jeg strider i hans makt som virker i meg med kraft.»

Når man leser Kolosserbrevet, så kunne man få den følelsen at om man slo av lyset i rommet jeg sitter, så ville versene i brevet fortsette å lyse mot meg av seg selv.

Det er en slik kraft og klarhet over disse ordene, og nådefrelsen og himmel-håpet lyser klart imot oss fra Bibelens sider.

Paulus mente ikke å skryte av at han led i tjenesten. Han bruker dette slik at det skal framgå for kolosserne at de

ikke må gå der og bare synes synd på den lidende Paulus. Han ønsket ikke at de skulle tynges ned av at apostelen led. Med andre ord, Paulus ofret seg helt i tjenesten for Kristus. Paulus ble ikke noe offerlam for verdens synd, slik Jesus ble, men han lot seg allikevel lide igjennom vonde prøvelser – ikke for sin egen del, men for Kristi legemes, menighetens, skyld.

Paulus poengterer også at det var ham gitt av Gud å være den apostel som fullførte/og avsluttet det skrevne Guds Ord. Etter Paulus sine skrifter finnes det heller ingen læreskrifter som eventuelt fortsetter Bibelens kanon. Det er Paulus som er den ende-gyldige kristendoms lærer og apostel, håndplukket av Gud og Kristus, og derfor skal *alle troende kristne ha Paulus som sitt forbilde* og bibellærer. De som forkynner og underviser i Bibelen i menighetene skal gjøre det ut ifra hva Paulus har nedskrevet i Efeserne og Kolosserne.

Versene 26-27 gir oss å vite om 'hemmeligheten' – dette med menighetens tidshusholdning som hadde vært skjult i Gud i alle tidligere tider, men var nå blitt åpenbart for de hellige ved Paulus sin tjeneste. Dette korresponderer helt med Ef. 3, 1-9 der 'hemmeligheten' omtales på samme måten.

Det er viktig å forstå at denne *hemmeligheten*, med et nytt fritt internasjonalt nådeevangelium for hele verden, IKKE FINNES ÅPENBART I TIDEN FØR EFESERNE/KOLOSSERNE. Det er bare i disse lærebrev vi finner dette. Det var skjult altså, i tidene før 62-63 e. Kr. da Paulus befant seg i Rom.

Med åpenbaringen av 'hemmeligheten' begynte endelig menighetens tidshusholdning.

Paulus gjør et stort poeng av at dette nye evangeliet var blitt så *«...rik på herlighet blant HEDNINGEFOLKENE, det er Kristus i dere (hedninger), håpet om herlighet.*

Dette bekrefter at vårt nådeevangelium er et internasjonalt evangelium, og det skal kunngjøres i hele verden.

Men det evangelium som ble forkynt før dette, slik vi leser i Apostelgjerningene, det var bare tilbudet til Israels nasjon om å få det jordiske kongeriket der Jesus skal være kongen på Sion. Dette var bare et *privat nasjonalt evangelium* myntet kun på Israel. Som Peter sa til hedningene samlet i Kornelius' hus i Apg. 10, 36: *«Det ord som han SENDTE TIL ISRAELS BARN, da han i evangeliet forkynte fred ved Jesus Kristus...»*

De tolv apostler forkynte ikke nådeevangeliet, de forkynte *det ord som Gud hadde sendt til ISRAELS BARN.* Evangeliet om et nytt messiansk kongerike i Israel. Dette var en så segregert tjeneste og forkynnelse, at Peter måtte overtales av Herren ved et sterkt åpenbaringssyn, for å få Peter til å gå til en hednings hus og tale! (Apg. 10 ff.).

Peter visste at Jesus bare hadde sendt dem på oppdrag innen Israels landegrenser, og aldri ut i verden til noen av hedningenasjonene.

Kolosserbrevet stadfester for oss at dette var en tjeneste som BARE VAR BETRODD PAULUS. Dette fordi at Gud behaget å

komme til oss med et nytt evangelium: *Det internasjonale frie nådeevangeliet*.

For *dette* evangelium er det jeg arbeider, sa Paulus (vers 29).

KAPITTEL 2

Etter hvert har det blitt mer og mer tydelig for undertegnede at den gang Paulus kom på banen med en helt ny fersk evangelie-åpenbaring, så ble han møtt med motstand. Du husker vel kanskje fra Kol. 1, at vi leste Paulus' egne ord om sine *lidelser for evangeliets skyld*?

Og her i brevets andre kapittel vil vi lese om hans advarsler til kolosserne, for det var folk og visse krefter der ute som ville forsøke å føre troende på avveie.

Litt ut i kapittel 2 så finner vi etter hvert ut at det nok var judaistene, de som sverget til Moseloven, enda de ikke selv maktet å overholde loven; som drev sitt spill for å få folk vekk fra troen på Jesus.

Derfor gjennomgår Paulus atter en ny runde med å forklare for dem frelsens anliggender og Jesu storhet. Samt at apostelen lå i en pågående kamp imot disse folkene som ville rive menigheten i stykker.

Versene 1-4 hører sammen:

«For jeg vil at dere skal vite hvor stor strid jeg har for dere og for dem i Laodikea og alle de andre som ikke selv har sett mitt ansikt, 2: at deres hjerter må bli trøstet, så de kan knyttes sammen i kjærlighet, og nå fram til hele rikdommen av den fullvisse innsikt, til kunnskap om Guds hemmelighet, som er Kristus. 3: I ham er alle visdommens og kunnskapens skatter skjult til stede. 4: Dette sier jeg for at ingen skal bedra dere med lokkende tale.»

Paulus ventet med å bringe opp et 'negativt emne' på banen, til *etter* først å ha forklart dem i kapittel 1 om det *nye nådeevangeliet* som var åpenbart for apostelen. Og om hva dette innebar i frelsestroen.

Han legger ikke skjul på at forkynnelsen av dette nye åpenbarte frie nådeevangelium har skaffet ham nye fiender og motstandere av troen på Jesus.

Han nevner *'kunnskap om Guds hemmelighet, som er Kristus'* – som er apostelens betegnelse for den hemmelighet Gud nettopp hadde åpenbart for ham, at nå gjaldt evangeliet *ikke lenger for et jordisk kongerike i Israel*, men frelsen som ble lovt var blitt den *himmelske frelse* for alle troende (gresk, *epiuranos*) en frelse der håpet er himmelen over himlene.

I tiden før nådeevangeliet ble åpenbart, altså tiden før 62-63 e. Kr. da Paulus var i Rom, så forkynte jo Paulus bare kongeriket for Israel, til jøder og proselytter. Men etter at Israel falt fra Gud i Apg. 28, 25-28, så kom da Herren til Paulus i åpenbaringsform og lot ham lære om dette nye frie *internasjonale evangelium* til alle folk på jord, der jødene ikke lenger hadde første-prioritet. Kongeriket i

Israel var blitt skjøvet til siden og utsatt til en fjern framtid.□□

Advarselen om□□ *ikke å la seg bedra ved lokkende tale*□□ fra motstanderne av dette nye evangelium, illustrerer at Paulus var fullt klar over hva som foregikk. Han var i konstant kamp mot disse vranglærerne. Han tydeliggjør også at han hadde byrde ikke bare for kolosserne men også menigheten i Laodikea og andre.

Versene 5 – 10 hører sammen:

«For selv om jeg er borte fra dere i legemet, er jeg likevel hos dere i ånden. Med glede ser jeg deres gode orden og deres faste grunn i troen på Kristus. 6: Likesom dere altså tok imot Kristus Jesus som Herre, så vandre i ham, 7: rotfestet og oppbygget i ham, grunnfestet i troen slik dere har lært, rike på takk. 8: Se til at ingen får fanget dere med visdomslære og tomt bedrag, etter menneskers tradisjoner, etter verdens barnelærdom, og ikke etter Kristus. 9: For i ham bor hele guddommens fylde legemlig. 10: Og i ham er dere blitt fylt, han som er hodet for enhver makt og myndighet.»

Da Paulus skrev både Efeserbrevet og like etter Kolosserbrevet, satt han i fengsel i Rom. Epafras ble da bindeleddet mellom apostelen og Kolosser-menigheten. Han leverte brevet til menighetens lederskap og fikk det lest opp. Det ble også sendt rundt til andre forsamlinger, blant annet den i Laodikea.

Vi skal nå stoppe litt opp og dvele ved vers 8, - som nevner at falsklærerne var slike som holdt fram□□ *visdomslære og tomt bedrag etter menneskers tradisjoner, etter verdens barnelærdom,*□□ **og ikke etter Kristus.**

Med andre ord: De talte om andre former for frelse enn den kristne troen, alternativt□□ *visse ting*□□ som skulle legges til deres tro, men som ikke hadde et kristent grunnlag men bare tradisjoner blant menneskeheten. Visse ting som nevnes av Paulus her, kunne antyde at det var faktisk□□ *kristne vranglærere*, altså slike som kanskje hadde kommet inn i troen riktig, men hadde begynt å plusse□□ på visse ting (slik som□□ *engledyrkelse, ydmyk oppførsel, skryting av å ha sett syner/visjoner og dermed ble oppblåst*□□ v. 18). Det blir holdt for sant blant bibel-lærde teologer og historikere, at det etter all sannsynlighet var□□ *kristne som kom fra jødedommen.*□□ På en måte kan man si at de dermed var belastet med mye tankegods derfra.

Det er nokså sikkert antatt at Paulus advarte mot det en i jødedommen kalte for□□ «*Den jødiske Filosofi*»□□ - som hadde sitt læremessige opphav i den jødiske filosofen Filo (10 f. Kr. – 50 e. Kr.) – han kalte judaismen for□□ «*Filosofien til våre Fedre*», og «*Jødisk Filosofi*».□□ Det er slik jødisk influert filosofi som Paulus i vers 8 advarer mot som□

«*...visdomslære, tomt bedrag, menneskelige tradisjoner, verdens barnelærdom*».□□ Men framsatt av falsklærerne omtrent slik: «Dersom dere nå bare holder dere til denne jødiske filosofien og er nøye med å gjøre...slik □□ og □□ slik...så kan

dere bli frelst». De attakkerte dermed menigheten direkte i deres tro: «Å tro Kristus var ikke nok, men du måtte gjøre visse ting for at Gud skulle akseptere deg!

Da er det lettere å forstå Kolosserbrevets innstendige og gjentatte formaninger i troen, ikke sant? Paulus måtte være sikker på å kunne nå 'helt frem' til slike som hadde tatt inn filosofiske jødiske betraktninger.

En del av dette vil vi komme til i de to neste kapitlene også, samt i fortsettelsen av kapittel 2 som vi nå er inne i.

Kan Paulus sine formaninger som han skrev i år 63 e. Kr. – altså for 1958 år siden – ha samme åndelige, eventuelt praktisk, relevans for oss i troen i dag?

Ja – så absolutt!

I vår tid florerer det med alle typer helsprø vranglærer framsatt i kristen-navnet og hevdet i TV-media, Internett, og blader og bøker.

La meg liste opp noen av de mest markante – og allikevel kom de fra kristne troende – vranglærer og falsk evangelieforkynnelse vi finner i vår tid:

Universalismen, læren om at man kan regnes som frelst uavhengig om en har trodd på Jesus i dette liv eller ikke. Man gis nye sjanser til frelse etter at døden har inntruffet.

Preterismen, læren/ideen om at Jesus har kommet tilbake hemmelig og at han styrer ut ifra sitt kongerike nå (flere varianter av dette finnes).

Antroposofien, fremmet av Rudolf Steiner (ref. Steinerskolene) og hans virksomhet ble stiftet offentlig i 1912. Dette er en filosofisk retning som hevder at mennesket med sitt intellekt kan entre inn i den usynlige åndelige verden. Steiner nevner eksempelvis erke-engelen Mikael i enkelte skrifter – og kan hende han 'dyrket' denne engelen? Men Steiner stilte seg ikke fiendtlig til kristendommen. Man kan også skimte en del overtro i virksomheten, av god gammel hedensk hvitemagi, - man skulle grave ned et oksehode i åkeren for at avlingene skulle være sikret, og slike tvilsomme ting. Det finnes bøker om dette.

I tillegg har man ikke-kristne bevegelser/trossamfunn – slike som Jesu Kristi Kirke av de Siste Dagers Hellige, av oss kalt for 'Mormonerne' som baserer sin vranglære på en påstått 'engel' ved navn Moroni, som gav Joseph Smith i Utah (en drifter og alkoholiker og kriminell i sin tid) en bok, *Mormons Bok*, som skulle leses sammen med Bibelen. Det er innviklet! De er så forvirret at de holder Mikael for å være Jesus, og at Lucifer (djevelen) er Jesu bror. Helt utrolig avsporet. De har hovedkvarter i Salt Lake City, Utah, og har en katedral der. Den ble reist i 1893 – med 40 års byggetid – og kalles for 'Salt Lake Temple'. Du finner deres

'Apostler' på gatene om dagen i flere av de norske byene, der de går to-og-to i søndagsklær, og et lite sort navneskilt på brystet der det eksempelvis kan stå «John Hansson, Eldste». Det komiske i dette, er at vedkommende er pur-ung tidlig i tyveårene, og kaller seg for eldste! De har ikke ennå nådd opp til skjegg nivå rent maskulint talt, og trenger eventuelt bare bruke et viskelær og ikke barberhøvel om noe skulle vise seg på haken! De vet ikke at bibelbegrepet betegner en troende mann som faktisk *rent fysisk er en eldre mann.* En med lang livserfaring. I Bibelen finner man ikke en eneste mann som var en eldste medmindre han hadde *mange år* på nakken!

Og ikke minst, vi har synlig i verden de velkjente 'Jehovas Vitner' – eller som de heter på engelsk – 'Watchtower Society' – stiftet av Charles Taze Russel. Se min gratis bok på nettstedet om denne vranglære-sekten.

Trenger jeg å nevne Word-Faith bevegelsen (trosbevegelsen og Ulf Ekman, Åge Åleskjær m. fl.) – som herjet med kristenheten her på 80 og 90-tallet, ja til utpå 2000 tallet, men som etter hvert har dempet seg ned og minsket kraftig i Skandinavia? Unntaket er vel TV-Vision Norge og dens lederskikkelse Jan Hanvold, som fremdeles tilber sine falske predikant idoler i Amerika og har disse som sine forbilder. Gi bare inn masse penger til hans virksomhet og TV-stasjon, så skal Gud gjøre mirakler for deg! Hvilken utrolig overtro og hedensk holdning til Bibelens ord.

Word-Faith oppsto ut fra virksomheten til Kenneth Hagin Sr. i Tulsa, Oklahoma. Opprinnelig hva som startet som en pinsemenighet, som så startet en bibelskole; kalt Rhema Bible Church. Hagin hadde blitt 'fyrt opp' av E.W. Kenyon sine bøker om helbredelse og positiv bekjennelse, og tok dette inn i en kolossal overdrivelse, ja nesten som en magi – dersom du bare trodde nok og uttalte positive nok ord om helbredelse skulle Gud gjøre mirakler for deg. Hagin nedlot seg til å gi ut en bok (på norsk *'Syv Syner av Jesus'*) der han regelrett løy om at Jesus hadde besøkt ham og talt med ham.

Om Paulus hadde tatt til motmæle mot slikt om han hadde levd i vår tid? Svaret gir seg selv.

Det var, som vi jo tydelig kan lese oss til, ikke bare at Paulus advarte mot det som var falskt. Nei, han *påpekte samtidig hva som var det riktige*, og i dette er det at han maler for oss en gigantisk overmektig og opphøyet Jesus Kristus i det himmelske. Med håp om at vranglærerne og de som hadde trodd disse, skulle vende seg bort fra dette.

Hans måte å si til de troende i Kolossæ at de allerede hadde alt de trengte i troen, og ikke behøvde noen form for ekstra tillegg/filosofier/menneskelige tradisjoner etc. framkommer tydelig av vers 10:

«I ham bor hele guddommens fylde legemlig. Og i ham er dere blitt fylt...».

Versene 11 – 14 hører sammen:

«I ham er dere også blitt omskåret med en omskjærelse som

ikke er gjort med hender, ved at kjødets legeme ble avlagt, ved Kristi omskjærelse. 12: For i dåpen ble dere begravet med ham, og i den ble dere også oppreist med ham, ved troen på Guds kraft – han som oppreiste Kristus fra de døde. 13: Også dere var døde ved deres overtredelser og uomskårne kjød. Men Gud gjorde dere levende sammen med Kristus, idet han tilgav oss alle våre overtredelser. 14: Han utslettet skyldbrevet mot oss, som var skrevet med bud, det som gikk oss imot. Det tok han bort da han naglet det til korset.»

Paulus kommer her inn på det som i overført betydning er akkurat det samme som han skrev i Ef. 4, 5 – Det er én Herre, én tro, én dåp. Med vekt på EN DÅP.

Det var tre typer vanddåp i tiden med Jesus og apostlene og i Apostelgjerningene. Johannes-dåpen, aposteldåpen, samt en uekte dåp der troende døpte seg for de døde. Det var også en dåp i Den Hellige Ånd, slik som eksempelvis på pinsedag i Apg. 2 med tungetale og tegn; endelig var det den éne dåp: Kallt for 'Dåpen til Kristi død'. Dette at ved troens inntreden ble man av Gud tilregnet å ha blitt døpt til Kristi død. Det er altså ikke snakk om vanddåp.

Det er den sistnevnte dåpsform, den til Kristi død, som er den ene dåp i Ef. 4, 5 og som i Kol. 2, 11 finnes omtalt med andre ord, ..omskåret med en omskjærelse ikke gjort med hender (men gjort av Gud) – med Kristi omskjærelse (Kristi død).

Paulus peker i disse versene ovenfor på det som Kristus gjorde for oss troende idet han døde på korset. Og vi tilregnes dette ved tro, og dersom vi finnes å ha dødd med Kristus, da er vi også blitt oppreist med Kristus.

Vanddåp i enhver form, finnes ikke i menighetens tidshusholdning. Kristenheten har feilet helt i sin bruk av vanddåp i dens virksomheter, dessverre. Det er ikke synd å døpe noen i vann, men det vitner bare om at man ikke er helt vel orientert i Bibelens ord.

Versene 15 – 23 hører sammen, og avslutter kapittel 2:

«Han avvæpnet maktene og myndighetene og stilte dem åpenlyst til skue, da han viste seg som seierherre over dem på korset. 16: La derfor ingen dømme dere for mat eller drikke eller med hensyn til høytider eller nymånedager eller sabbat! 17: Dette er bare en skygge av det som skulle komme, men selve legemet hører Kristus til. 18: La ingen røve seiersprisen fra dere, om noen prøver på det ved ydmykhet og engledyrkelse, idet han gir seg av med syner, blir oppblåst uten grunn av sitt kjødelige sinn, 19: og ikke holder fast ved ham som er hodet. Fra ham er det jo legemet vokser Guds vekst, hjulpet og holdt sammen av alle bånd og ledd. 20: Når dere er døde med Kristus fra verdens barnelærdom, hvordan kan dere da – som om dere fortsatt levde i verden – la dem legge slike bud på dere: 21: Ta ikke! Smak ikke! Rør ikke! 22: Dette er bare menneskers bud og lærdommer. For disse ting er bestemt til å bli brukt og fortært. 23: Slikt har nok ord på seg for å være visdom, med selvvalgt gudsyndyrkelse

og ydmykhet og mishandling av legemet. Men det er ingen ære verd, og tjener bare til tilfredsstillelse av kjødet.»

Paulus sier her på en sterk måte, at siden nå Kristus på korset avvæpnet de onde makter (Satans velde) – så skal ikke en troende kristen la seg dømme (få dårlig samvittighet...ved at noen sier fy) for matforskrifter, høytider eller nymånedager eller sabbat. Med andre ord: Dette er hovedinnholdet i det jeg ovenfor nevnte om «Filosofien til våre Fedre» - ingredienser framsatt av såkalte *visdomslærere* fra denne gruppen av jødiske filosofer som hadde tatt ved troen.

Paulus var på ingen måte fiende av den generelle og faglige menneskelige filosofi. Men bare den ene konkrete *avsporete* filosofien eller *visdomslæren* som ble framsatt av denne gruppen jøder.

De slepte med seg tankegods fra jødedom og de tradisjonene, og dyrket visse engler nevnt i Skriften (Mikael, Gabriel m. fl.). De kunne minne om det en ser innen den tidlige gnostisismen, med *askese, forsakelse av goder som var ment å fritt kunne nytes (f.eks. avhold fra alt kjøtt, avhold fra vin, avhold fra samvær med det annet kjønn – underforstått man burde leve i sølibat)*, og Paulus nevner også en feilaktig bruk av sabbat og de jødiske helligdager. Gnostikere mener jo at legemet er bare noe sekundært, og at det bare var det *åndelige som var godtatt av Gud*. Men Paulus sier det motsatte! Han kaller det hele for *«Bare menneskers bud og lærdommer»* i vers 23.

Dessverre gjorde ikke Paulus sine kraftige formaninger at gnostisismen forsvant, nei den finnes den dag i dag. Mye av det gnostiske tankegodset blandet seg også inn sammen med Word-Faith bevegelsen som jeg omtalte ovenfor. Kort sagt så er gnostisisme hva en kort og godt kan kalle for *overåndelighet*. Det er bare det åndelige som har verdi, mens ens legeme kan seile sin egen sjø. I verste fall er gnostisismen også et *lovisk plagsomt slaveri* under djevelens bånd og lenker.

Og hvilken hensikt tjener dette til? Jo, det tjener til kjødets tilfredsstillelse, sier Paulus. Gnostikerne som mener at bare det åndelige har verdi, havner dermed i sin egen snare – og ender opp i kjødelige lysters fangenskap! Hvilken grusom religion.

Kapittel 3

Paulus omtaler her det himmelske perspektivet, syndsperspektivet, det mellom-menneskelige perspektivet, utjevning av forholdet mellom jøde og hedning, det kristne familie perspektivet mann – hustru – barn, og sluttelig nevnes at urett ikke går ustraffet, i forbindelse med urettferdig behandling av eventuelle slaver som tjente i familien. (Romerriket tillot privat slaveri, men som i vår tid er forbudt ved lov. Se Brevet til Filemon om dette)

Versene 1 – 4 gir oss det himmelske perspektivet:

«Er dere da oppreist med Kristus, så søk det som er der oppe, der Kristus sitter ved Guds høyre hånd. 2: La deres sinn være vendt mot det som er der oppe, ikke mot det som er på jorden. 3: Dere er jo døde, og deres liv er skjult med Kristus i Gud.»

Jeg har mest lyst til å la disse fire vers stå uten noen kommentar. Men la meg bare si at disse ordene fra Paulus peker□□ bort fra tanken□□ om noe Kongerike i Israel her på jord□□ hva gjelder menigheten. Alle fire vers understreker at Paulus taler om et frelseshop for oss troende, som er□□ oppe i himmelen, hos Kristus.

Versene 5 – 10 gir oss syndsperspektivet:

«Så død da deres jordiske lemmer: utukt, urenhet (homo), syndig lidenskap, ond lyst og pengegriskhet, som er avgudsdyrkelse (jfr. Ef. 5, 5). 6: På grunn av disse ting kommer Guds vrede over vantroens barn. 7: Blant dem vandret også dere før, da dere levde i disse ting. 8: Men nå skal dere legge av alt slikt: vrede, hissighet, ondskap, spott, skammelig snakk av deres munn. 9: Lyv ikke på hverandre! Dere har jo avkledd dere det gamle menneske med dets gjerninger,□□ 10: og har ikledd dere det nye menneske, det som blir fornyet til kunnskap etter sin Skapers bilde.»

Også denne bolken av vers samling trenger egentlig ingen tilleggskommentar. Alt ble skrevet ganske tydelig og rett fram fra Paulus sin hånd!□□

Versene 11 – 17 peker på det mellom-menneskelige perspektivet:

«Her er ikke greker eller jøde, omskåret eller uomskåret, barbar, skyter, trell, fri – Kristus er alt og i alle (troende). 12: Dere er Guds utvalgte, hellige og elskede! Ikle dere da inderlig barmhjertighet, godhet, ydmykhet, saktmodighet og tålmodighet, 13: så dere tåler hverandre og tilgir hverandre dersom en skulle ha noe å anklage en annen for. Likesom Kristus har tilgitt dere, skal også dere tilgi hverandre. 14: Men over alt dette, ikle dere kjærligheten, som er fullkommenhetens sambånd. 15: La Kristi fred råde i hjertene deres! Til den ble dere jo kalt i det ene legeme. Og vær takknemlige! 16: La Kristi ord bo rikelig blant dere, så dere lærer og formaner hverandre i all visdom med salmer og lovsanger og åndelige viser og synger med takknemlighet i deres hjerter for Gud. 17: Og alt dere gjør, i ord eller gjerning, gjør det alt i Herren Jesu Navn, med takk til Gud Fader ved ham!»

Vers 11 viser at hedninger og jøder i troen nå var satt likt innfor Gud. Men i Rom. 1, 16 sier Paulus at det er 'jøde først, så greker'. Noe har skjedd siden Paulus skrev

Romerbrevet omkring 58 e. Kr. og til han skrev til kolosserne i 63 e. Kr. ☐☐ Hva var det som skjedde? Jo, jeg har alt vært inne på det: Israel falt ifra Gud som nasjon på grunn av at de forkastet Jesus. Og dette frafall innebar at Israel mistet sin status som var å ha☐☐ *øverste plass over nasjonene*. Ef. 2, 14-15 viser dette, da skilleveggen ble revet mellom de to, og Mose lov ble avskaffet. Nå som skillet er revet ned, er altså Israel bare én av nasjonene. De har ingen pakter per dato med Gud. Alt ble avsluttet da de falt fra i år 60-62 da Paulus konfronterte deres lederskap i Rom, Apg. 28, 25-28.

I samme moment var det at Gud gav Paulus å etablere den nye tidshusholdningen med den☐☐ *frie nåden*☐☐ ved tro på Jesus. Nå er altså Kristus blitt alt og i alle som tror ham. Etnisk tilhørighet har ingen verdi innfor Gud, og derav heller ikke hudfarge og nasjonskultur etc.

En kort tid tilbake jobbet jeg en del med å skrive om Daniel og de syv årkene i Dan. 9 ☐☐ mv. – og leste i den forbindelse den fine hilsen som engelen Gabriel gav Daniel fra Gud Herren, Dan. 9, 23:

«Med det samme du begynte å frambære dine ydmyke bønner, gikk det ut et ord (fra Gud), og nå er jeg kommet for å kunngjøre deg det.☐☐ **For du er høyt elsket.**☐☐ Så merk deg ordet og gi akt på synet.»

Jeg har ingen problemer med å forstå at☐☐ *Daniel*,☐☐ profeten, var en mann høyt elsket av Gud. Og jeg tenkte: Bevares, tenk at Gud Herren selv, ved sin nære sjefs-engel Gabriel sender en☐☐ *personlig og kjærlig hilsen*☐☐ til sin tjener Daniel, han som var i eksil og fange hos Babylons konge, og tjente ham. Hvor stort, hvor fantastisk.

Og vipps – mens vi leser i Kolosserbrevet – finner vi at Paulus som Guds store apostel,☐☐ *taler de samme ordene fra Gud*, som det Gabriel hilste til Daniel!

Vers 12:☐☐ **Dere er Guds UTVALGTE, HELLIGE OG ELSKEDE!**

Men fort deg å forstå dette dithen at Gud☐☐ *ikke*☐☐ dermed har sagt dette til hele verden der ute, uansett hvem de er og hva de tror eller ikke tror! Nei, dette talte Gud til SIN EGEN UTVALGTE MENIGHET AV KRISTUS TROENDE. Det er altså til deg og meg, vi som tror på Jesus Kristus og dermed er en del av Kristi legeme der ham selv er Hodet.

Alt sammen av ufortjent nåde, gitt oss ved troen på Guds store Sønn, Jesus Kristus. Er det ikke bare helt fantastisk?☐☐

Kolosserbrevet sammen med Efeserbrevet er eksemplariske skriv, de er☐☐ *helt representative for oss den dag i dag*,☐☐ selv om Paulus adresserte dem til disse to byene i Lille-Asia for 1958 år siden. De er skrevet til☐☐ *hele den påfølgende kristenheten*☐☐ så lenge denne er i den samme type frelsesordning som brevene lærer. Og det er vi!☐☐

Og etter å ha brakt oss denne kolossale hilsen, så ber apostelen oss å vise hverandre tilgivelse og godhet og barmhjertighet i livet her nede. Han kommer også med **ett** bud, til overholdelse av oss: *Likesom Kristus har tilgitt dere, SKAL også dere tilgi hverandre.* Dette er ikke noe vi kan velge bort. Dette er et tydelig budord, og det MÅ følges. Har du noe hengende over deg som trenger å rettes opp i mellom-menneskelig forhold, der du var hard og krass mot en annen, da skynd deg og be om tilgivelse hos den eller de du vet at du har fornærmet. Ikke ta lett på dette.

For øvrig tilskyndes vi her å la evangeliet om Kristus (vers 16) ha rikelig med plass hos oss, og vi anbefales å tale og synge i dette ærende. Og vi skal takke Gud for dette i Jesu navn.

Versene 18 – 25 har som perspektiv familie –hustru – barn:

De siste versene her nevner dessuten 'Dere tjenere' (vers 22 etc) – og det er min oppfatning at det nok gjaldt *den tidens slaver*. Det var jo slavehold i Romerriket, se *Brevet til Filemon* som omhandler dette.

Jeg vil derfor ikke omtale dette så mye, men tar allikevel versene med siden det jo er Bibelen.

Private/sivile slaver på den tid, ble oftest behandlet mildt og nesten som medlem av familien...vi må ikke se for oss mennesker som blir pisket og slått og avkrevd hårdt straffarbeide. Slavene gjorde diverse husholdnings arbeid, rydding, vasking, hagestell, baby pass/stell og liknende. De ble altså ikke behandlet som straff-fanger!

Jeg tør ikke anbefale formaningene til Paulus rettet til slaver for 1958 år siden, som noe som man kan dra rett inn i arbeidsforhold mellom en bedrift og dens ansatte nå i vår tid. Dette vil de fleste forstå. Hva med streikeretten? Hva med 'Sosial dumping'? Import av billig arbeidskraft fra underprivilegerte land? Men – hver enkelt av leserne får selvsagt ta den stilling til ordene som man finner riktig, uavhengig av hva jeg har nevnt i saken. Jeg er ikke allvitende eller har all visdom i slike ting.

«Dere hustruer: Underordne dere under deres egne menn, som det sømmer seg i Herren. 19: Dere menn: Elsk deres hustruer, og vær ikke bitre mot dem. 20: Dere barn: Vær lydige mot deres foreldre i alle ting, for det er til behag for Herren. 21: Dere fedre: Gjør ikke barna deres bitre, slik at de mister motet. 22: Dere tjenere (slaver): Vær lydige mot deres jordiske herrer i alle ting, ikke med øyentjeneste for å gjøre mennesker til lags (smisking), men av et oppriktig hjerte i ærefrykt for Herren. 23: Det dere gjør, gjør det av hjertet, som for Herren og ikke for mennesker. 24: For dere vet at dere skal få arven til vederlag (betaling/oppgjør) av Herren. Tjen Herren Kristus! 25: For den som gjør urett,

skal få igjen for den urett han gjorde, og det blir ikke gjort forskjell på folk.»

Vers 18 blir ofte harselert med i en spøkefull tone både innen og utenfor kristenheten – dette er i tillegg rene saftige 'Indrefiléten' som kvinnebevegelsen vil like å sette tennene i!

Skal en manns kone underordne seg, og lyde alle mannens 'befalinger' og ordre? Må hun vaske og lage mat og skifte bleier på løpende bånd etter mannens forgodtbefinnende og eventuelle latskap? ☐☐ Ja – dere skjønner jo poenget her: Det☐☐ er IKKE dette Paulus la i det. Det gikk mere på at mann og kvinne er noe ulike i natur, det er noe som kvinner er flinkere til å utføre enn menn, og omvendt. Poenget er at☐☐ *de begge samarbeider i ekteskapet og ikke hele tiden butter imot hverandre. Kona får formaning her om ikke å sette seg opp mot sin mann og lage bråk uten noen seriøs årsak. Hun skal altså ikke være krangleglad, selv om mannen kanskje ikke har opptrådt helt høflig eller hensynsfullt. Paulus legger til: Det er til BEHAG FOR HERREN at hun har en underordnet framferd og samliv med mannen. Har noen tenkt på det? ☐☐ Men så taler Paulus til ektemannen: Elsk deres hustruer og VÆR IKKE BITRE MOT DEM. På godt norsk, bli ikke forbannet og sint på dem – ikke kjeft tilbake.*☐☐ Ja, det er mitt lille bidrag i saken. Mer har jeg ikke å si. Men husk, du leser disse formaningene,☐☐ ikke☐☐ i en billig roman, men i Guds skrevne ord, Bibelen. Vi bør bestrebe oss og finne ut av dette, ikke sant?

Barn blir oppfordret til å være lydige/føyelege overfor sine foreldre. En familiefar skal ikke forårsake bitterhet i forholdet med barna sine, slik at de blir motløse (fortvilte mv.).

Siste verset, 25 – sier at den som gjør urett skal få igjen for uretten. Dette er rettet mot den som gjør urett☐☐ *mot en slave*☐☐ – for slaver på den tiden hadde ingen til å hevde deres sak. Men om slaven viste seg å være en troende kristen – ja DA blir det Herren som tar hans sak og hamler opp med den som gjør urett.

Kapittel 4, 1☐☐ ☐☐ nedenfor,☐☐ begynner med en formaning rettet til☐☐ *de som har slaver i husholdningen*, og som selv er kristne – og Paulus formaner de til å gjøre rett og riktig mot dem, for de vet at de selv har den samme Herre i himmelen som slaven deres har! Dermed er vi igjennom dette temaet, og starter fra vers to...

KAPITTEL 4

Versene 2 – 6 hører sammen:

«Vær vedholdende i bønnen, så dere våker i den med takk til Gud. 3: Be også for oss, at Gud må åpne en dør for Ordet, så vi kan forkynne Kristi hemmelighet. For det er for dens skyld jeg er i lenker. 4: Be om at jeg kan åpenbare den ved at jeg kan tale som jeg bør. 5: Omgås i visdom med dem som

er utenfor. Kjøp den laglige tid. 6: La deres tale alltid være vennlig, men krydret med salt, så dere vet hvordan dere skal svare enhver.»

Det er forbønn som er hovedtema i disse fem versene. Paulus oppfordrer til og stadig gå i forbønn, både for en selv og sine, men også for andre troende.

Ikke ofte finner vi at selveste Paulus ber om forbønn, men det gjør han her. Det vil si, ikke for at Paulus har personlige problemer og plager som skal bes over, men for at Guds ord om Kristi hemmelighet (det nye ferske nådeevangeliet til hele verden) skal kunne bli forkynt av han og medarbeiderne. Han ber særskilt om at de har i tankene hans ønske om å kunne tale klart og forståelig.

Så trykker Paulus på behovet for de troende for å vandre rett og riktig utad i verden – og at de i dette ærend alltid må vektlegge å vise vennlighet når de taler til andre. Han bruker uttrykket *«krydret med salt»* for å si at en skal ha *egen kunnskap i de ting det blir talt om*, slik at man kan takle på en god måte alt som kan komme av spørsmål omkring evangeliet, frelsen, Jesus, Gud, og alt som mennesker kan finne på å møte en evangelist med. *«*

Da benytter jeg selvsagt anledningen her med én gang, idet jeg gjør som Paulus gjorde: *«*

Be om at jeg skal kunne kunngjøre nådeevangeliet og den frelse som er gitt oss i dette, på en god og ordentlig måte ved at jeg kan skrive som jeg bør, eller om noen inviterer meg ut som taler i et møte – å tale som jeg bør! « Takk på forhånd!

Versene 7 – 14 hører sammen:

«Hvordan det går med meg, det skal Tykikus fortelle dere alt sammen. Han er min kjære bror og trofaste hjelper og medtjener i Herren. 8: Nettopp derfor sender jeg ham til dere, for at dere skal få vite hvordan vi har det, og for at han kan oppmuntre deres hjerter. 9: Sammen med ham sender jeg Onesimus, den trofaste og kjære bror, som er fra deres egen by (Kolossæ). Disse to vil fortelle dere alt herfra. 10: Aristarkus, min medfange, hilser dere. Det samme gjør Markus, Barnabas' søskenbarn. Ham har dere fått beskjed om. Ta godt imot ham dersom han kommer til dere! 11: Også Jesus, som blir kalt Justus, hilser dere. Av de omskårne er disse de eneste medarbeidere for Guds rike som er blitt meg en trøst. 12: Epafras, som er én av deres egne, hilser dere. Han er en Kristi Jesu tjener som alltid strider for dere i sine bønner, for at dere kan stå fullkomne og fullvisse i all Guds vilje. 13: For jeg gir ham det vitnesbyrd at han har mye strev for dere og for dem som er i Laodikea og Hierapolis. 14: Lukas, den kjære legen, hilser dere. Likeså Demas.»

Her gir Paulus leserne en oversikt over de nærmeste medarbeiderne som virket med apostelen i å forkynde og spre ut det frie nådeevangelium. To av de fire evangelieforfatterne nevnes her som medlemmer i Paulus sin stab av medarbeidere: Markus (Johannes Markus, se Apg. 12, 12 og 15,

37-38) og Lukas, legen og forfatter av sitt evangelium samt Apostelgjerningene.

Det er finurlig men samtidig greit å vite at disse to fikk lære seg, og antakelig også var med og forkynte, *Paulus sitt nådeevangelium* – i tiden før de selv utga sine historiske skriv.

Lukas i omkring 73 e. Kr. og Markus omkring 83 e. Kr. Selv om de visste om ganske nøyaktig hva Paulus lærte om det nye frie evangeliet, så tok de allikevel ikke dette med i sine bøker. De holdt seg strengt tatt til det rent historiske, selv om sitater fra Jesus og noen av hans apostler var blitt tatt med. De lot Paulus få være enerådende hva gjaldt troslæren! Jeg tror at dette var en klok avgjørelse.

Vi leser oss til i Kolosserbrevet, at Paulus satt da i fengsel. Det samme gjorde han da han en kort tid tidligere hadde skrevet Efeserbrevet.

Det er en gjengs forståelse innen kristenhetens bibel-lærde, teologer, predikanter og pastorer, at Paulus ble løslatt ikke lenge etter at han sto for Neros appell rett i Rom i år 62 e. Kr. Men det er også blitt oppfattet slik at apostelen ble fengslet for *annen gang* ikke lenge deretter. Det finnes ikke bibelskrifter som sier noe om det, og det siste Paulus skrev var nettopp Kolosserbrevet.

Katolske legender vil ha det til at Paulus ble henrettet etter ordre fra Nero i en generell forfølgelse av alle kristne. Men intet finnes av dokumentasjon på dette. Paulus sin bortgang har forblitt en gåte.

Mange tenker også på bybrannen i 64 e. Kr. og at Nero kastet skylden for brannen på de kristne i byen. Det er laget filmer som har med dette, men i allfall finnes det ingen sikker dokumentasjon omkring Paulus i dette bildet.

Apostelen nevnte en Aristarkus som satt fengslet sammen med ham (v. 10). Og av frie medarbeidere som stod til tjeneste for den fengslete Paulus i Rom, finner vi Timoteus, Tykikus, Onesimus, Lukas, Markus, Jesus Justus, Epafra og Demas. Altså 8 medtjenere i evangeliets tjeneste. Og medfangen Aristarkus ble da den niende.

Når Paulus nevnte i vers 7 *...hvordan det går med meg, det skal Tykikus fortelle dere...* så var ikke dette noe som gikk på Paulus sin daglige trivsel og bekymring. Det gikk direkte på hans status som fengslet og anklaget av selveste Rom og keiser Nero. Altså, ville apostelen bli frikjent eller ville han bli straffet?

Epafra utmerket seg framfor de fleste, idet han var den evangelist som stod på 'døgnet rundt' om en kan bruke dette uttrykket. Han betjente tre forsamlinger, Kolosser menigheten, Laodikea menigheten og menigheten i Hierapolis. Disse lå i samme område av det syd-vestlige Lille-Asia (nå Tyrkia). Hierapolis på gresk, betyr 'Hellig By' – og det fantes varme kilder der som folk søkte til for deres helses skyld. Graven til Filip, evangelisten, finnes der. Byen lå litt nord for Laodikea og Kolossæ. Dro man rett vestover mot kysten, var byene på samme breddegrad som Efesus. Se bilde

øverst i artikkelen..

Versene 15 – 18 er Paulus' siste ord og formaninger noensinne:

«Hils brødrene i Laodikea, og Nymfas og menigheten i hans hus. 16: Når dette brevet er blitt opplest hos dere, sørg da for at det også blir opplest i menigheten i Laodikea, og at dere får lese det brevet som dere kan få fra Laodikea. 17: Si til Arkippus: Gi akt på den tjenesten du har fått i Herren, så du fullfører den! 18: Hilsen med min egen, Paulus' hånd. Kom i hu mine lenker! Nåden være med dere!»

Ser vi hvordan Den Hellige Ånd ledet skrivingen av Kolosserne (og selvsagt alle lærebrev) slik at det i slutten av brevet – som godt kan betraktes som avskjedsord fra Paulus – fokuseres på EVANGELIETS TJENESTE OG UTBREDELSE.□□

Gi akt på tjenesten du har fått av Herren, så du fullfører den!

Paulus' siste kjente bønn: Kom i hu mine lenker!

Paulus' siste hilsen til oss troende: NÅDEN VÆRE MED DERE!

KONKLUSJON

Vi har sett spesielt på Kolosserbrevet med de fleste viktige bibelsannhetene som er gitt av Gud ved apostelen Paulus for menighetens tidshusholdning.

Det er en bibelsannhet inne i bibelsannhetene, at Kolosserne og Efeserne kan ses på som tvilling-brev. Det er bare i disse en kan finne troslære for menigheten.

Bare apostelen Paulus var betrodd av Gud og Kristus å være utsending til oss hedninger med dette frie internasjonale nådeevangeliet. Ingen av de andre apostlene hadde dette spesielle oppdraget, men bare Paulus.□□ (Kol. 1, 25-29; Ef. 3, 1-9).

Menigheten har dermed vært i eksistens siden Paulus fikk denne frelses-åpenbaringen i tiden han var fengslet i Rom år 62-63. Da er det riktig å si at menigheten er 1957 evnt. 1958 år gammel□□ – og det begynner nå å nærme seg avslutningen på denne tidshusholdning. Personlig er jeg overbevist om at vi bare har 20-30 år igjen på jord i den sammenheng. Jeg heller nærmere mot 20 enn 30!

Men inntil den lovte□□ 'Forløsningens dag'□□ (Ef. 4, 30) opprinner og vi tas inn i det himmelske, så er det vårt privilegium, men også vår plikt og vårt oppdrag å forkynne og lære frem evangeliet om den frie nådefrelsen ved tro på Jesus Kristus.□□ Vi er disse□□ som tar den avsluttende spurten på Paulus' og Herrens vegne, og gjør□□ alt som står i vår makt□□ til å fremme denne overordentlige sak, at□□ flest mulig mennesker kan gis sjansen til å arve det evige liv ved troen på Kristus.

Jeg håper du er én av de som man kan regne med står i dette løpet – ja, jeg våger å□□ tro at du virkelig er en slik□□ som Paulus med glede ville betrodd å ta hans evangelium ut i denne tiden! □□ Jeg ønsker oss alle lykke til videre på

ferden.